

Απαντήσεις

Θέμα Α

Λόγοι να γνωρίζει κανείς την Ιστορία

- Ο άνθρωπος είναι κομμάτι της Ιστορίας
- Ο πολιτισμός αθροιστικός μέγεθος αξιών, γνώσεων και κανόνων
- Η γνώση του παρελθόντος συμβάλλει στην προκαταβολική σύλληψη του μέλλοντος
- Ενισχύει την αυτογνωσία
- Η ιστορία διδάσκει μέσα από τα ορθά παραδείγματα αλλά και από τα λάθη των προηγούμενων δίνοντας κατευθυντήριες στους νεότερους.

Θέμα Β

Β1. ΣΩΣΤΟ/ΛΑΘΟΣ

- α) Λάθος
- β) Λάθος
- γ) Σωστό
- δ) Σωστό
- ε) Σωστό

Β2α) ΤΙΤΛΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

- Σύντομος σε έκταση τίτλος (ευσύνοπτο μέγεθος)
- Ρηματικός (μαθαίνουμε)
- α' πληθυντικό πρόσωπο (ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, οικείο-εύληπτο-κατανοητό ύφος, επίκληση στο συναίσθημα, συλλογικότητα)
- υποτακτική Ενεστώτα (αναγκαιότητα, υποχρέωση στο παρόν με διάρκεια λόγω παροντικού εξακολουθητικού χρόνου)
- Ενεργητική φωνή (τονίζεται το υποκείμενο, άμεσο/οικείο ύφος)
- Ευθεία ερωτηματική πρόταση, μερικής αγνοίας (προσελκύει ενδιαφέρον αναγνώστη, μειώνει απόσταση πομπού-δέκτη, δημιουργεί είδος διαλόγου, διεγείρει γόνιμο προβληματισμό, ρητορικό ερώτημα)
- Δηλωτικός του θέματος (αναγκαιότητα εκμάθησης ιστορίας από τη σύγχρονη γενιά)

- Άρα: επικοινωνιακά αποτελεσματικός

B2β) ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ

- Επίκληση στη λογική (τεκμήριο: μαρτυρία προσώπων/φοιτητών, κύρος, αξιοπιστία, εγκυρότητα, πειστικότητα, τεκμηριώνει όσα λέει για τη στάση των μαθητών που δεν καταλαβαίνουν την αναγκαιότητα της εκμάθησης της ιστορίας, καθώς λειτουργεί και ως παράδειγμα, προσδίδοντας αληθοφάνεια).
- Επίκληση στο συναίσθημα: ευθύς λόγος, ευθεία ερωτηματική πρόταση μερικής αγνοίας, με α' πληθυντικό πρόσωπο και βραχυπερίοδο λόγο): ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, κλίμα οικειότητας, διακόπτει μονοτονία αφήγησης, προσελκύει ενδιαφέρον αναγνώστη, άμεση βίωση των απόψεων που αναφέρονται, διαλογικό χαρακτήρα).

B3. ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΓΙΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

- **Ερωτήματα:** «Τι είναι η επέτειος ...της μνήμης;» [ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, εύληπτο, οικείο, κατανοητό ύφος, επίκληση στο συναίσθημα, διεγείρει το γόνιμο προβληματισμό, διακόπτει μονοτονία αφήγησης, δημιουργεί είδος διαλόγου, μειώνει απόσταση πομπού-δέκτη, προσελκύει ενδιαφέρον του]
- **Μεταφορική/συνυποδηλωτική χρήση της γλώσσας:** «ένστικτο ριζωμένο στο φόβο», «εκδιωχθούμε από τον παράδεισο της μνήμης», «διαπνέεται από βαθύ πατριωτισμό», «δωρεάν μεταφορικό μέσο» [ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, εύληπτο, οικείο, κατανοητό ύφος, επίκληση στο συναίσθημα, πλούτος, βάθος, δύναμη, εκφραστικότητα, κινητοποίηση]
- **Προσωποποίηση:** «επέτειος πάει παντού», «οι απώλειες έχουν τα γενέθλιά τους», «παρελαύνουν οι θερμοπύλες», «έρχονται κι άλλου είδους αγάπες» [ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, γλαφυρότητα, λογοτεχνικό ύφος, πρωτοτυπία, εύληπτο, οικείο, κατανοητό ύφος, επίκληση στο συναίσθημα]
- **Συναισθηματικά και ηθικά φορτισμένο λεξιλόγιο:** «φόβος, χαρές, απώλειες», «ευσέβεια, πατριωτισμός, ήρωες, ηρωισμός, σημαία, δάφνινο στεφάνι, γονείς, αγάπες» [συναισθηματική προσέγγιση, επίκληση στο συναίσθημα, κινητοποίηση]
- **Χρήση β' ενικού ρηματικού προσώπου και προστακτικής έγκλισης:** «(ιδού)», [προτρεπτικό, συμβουλευτικό, παραινετικό, διδακτικό, καθοδηγητικό, συνομιλητικό, φιλικό ύφος, θεατρικότητα, δραματικότητα]

- **Επανάληψη «ιδού, άλλες, γενέθλια»:** [ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, γλαφυρότητα, λογοτεχνικό ύφος, επίκληση στο συναίσθημα, έμφαση, επιτονισμός, δύναμη στο λόγο]
- **Περιγραφή/οπτικές εικόνες: «θα εκδιωχθούμε από τον παράδεισο της μνήμης», «η επέτειος πάει παντού, και σε χαρές και σε απώλειες», «παρελαύνουν οι Θερμοπύλες ... αγνοούμενο», «κι έρχονται και άλλου είδους ... φωτογραφία σου»:** [ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, γλαφυρότητα, λογοτεχνικό ύφος, επίκληση στο συναίσθημα, εύληπτο, οικείο, κατανοητό ύφος, αισθητοποίηση της κατάστασης]
- **Ασύνδετο σχήμα:** «Τιμά τους ήρωες ...τον κάθε αγνοούμενο» [ζωντάνια, αμεσότητα, παραστατικότητα, ροή, ρυθμός και ταχύτητα στο λόγο, εύληπτο, οικείο, κατανοητό ύφος, χρωματίζει συναισθηματικά, δραματική έμφαση και ένταση στο λόγο]

ΘΕΜΑ Γ': ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Το ταγάρι συμβολίζει:

- για τη μητέρα τα ανέμελα παιδικά και φοιτητικά χρόνια, σύνδεση με το παρελθόν, τη μόδα μιας άλλης εποχής, τις οικολογικές ανησυχίες και ευαισθησίες, διάφορα άλλα προσωπικά βιώματα (θετικά ή αρνητικά)
- για τη γιαγιά σύνδεση με το παρελθόν και τη μητέρα της, ήταν μέρος της προίκας της
- συνδετικός κρίκος τριών γενεών
- **ΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ:** κοφτός βραχυπερίοδος λόγος, ευθύς λόγος, περιγραφή/οπτικές εικόνες, αφήγηση (γ' πρόσωπο), ομοδιηγητική/αυτοδιηγητική αφηγήτρια (α' πρόσωπο), ελεύθερος πλάγιος λόγος μητέρας, αναδρομική αφήγηση (στο παρελθόν)

Προσωπική στάση: Θα το κρατούσα γιατί αποτελεί

- Σύνδεση με το παρελθόν, με παλιές εποχές
- Με προσωπικά βιώματα αγαπημένων προσώπων που δεν είναι στη ζωή (σεβασμός, συναισθηματική αξία, οικογενειακό κειμήλιο)
- Στοιχείο λαϊκής παράδοσης (τεχνοτροπία, συμβολισμός)
- Για να το μεταβιβάσω στα παιδιά μου

ΘΕΜΑ Δ

ΤΙΤΛΟΣ: Μαθήματα Ιστορίας

Πρόλογος:

- Εισαγωγή θέματος
- Αφορμή με διαπίστωση « αξίζει να μαθαίνουμε για τους νεκρούς τι έκαναν, πως σκέφτονταν, πως ζούσαν».
- Παράθεση ζητούμενων

Κύριοι Μέρος

α) Αξία Ιστορικής Γνώσης

- Αίσθηση συνέχειας - αέναης αλλαγής, αίσθηση συμμετοχής σε μια κοινότητα (η παράδοση: ομαδική - συλλογική περιουσία).
- Επικοινωνία γενεών - γεφύρωση χάσματος γενεών.
- Βίωση εθνικής ταυτότητας, δικαιώματος αυθυπαρξίας έθνους
- Ενίσχυση αυτογνωσίας λαού.
- Γνώση ριζών, ασφάλεια, σιγουριά, περηφάνια.
- Προσφορά πείρας - έμπνευσης για νέες δημιουργίες, δεξαμενή παραδειγμάτων.
- Συνειδητοποίηση ανάγκης για συνεργασία, ενίσχυση εθνικής ενότητας.
- Δημιουργία κριτικού πνεύματος απέναντι στις νέες ιδέες, δυναμώνει τις αντιστάσεις κατά των ξένων επιδράσεων.

β) Βιωματικοί τρόποι καλλιέργειας του ενδιαφέροντος για το ιστορικό παρελθόν

Το σχολείο επωμίζεται έναν τεράστιο ρόλο όσον αφορά στην προαγωγή της παράδοσης. Οφείλει να μυήσει τους μαθητές στις πολυσχιδείς πτυχές του πολιτισμού του παρελθόντος, ώστε οι νέοι να κατανοήσουν σε βάθος τις παλαιότερες ηθικές αξίες, που πλέον συγκροτούν την εθνική τους συνείδηση. Το σχολείο έχει χρέος να προωθήσει την ουσιαστική διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας. Το μάθημα μπορεί να γίνει πιο ενδιαφέρον και ελκυστικό για τους μαθητές με τη χρήση από τον καθηγητή σύγχρονων πολυμέσων (διαδραστικού πίνακα, οπτικοακουστικού υλικού).

Η συμβολή των νέων τεχνολογιών θα άρει τον παρωχημένο τρόπο διδασκαλίας του εν λόγω μαθήματος και με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές θα το αγαπήσουν.

Ακόμη, με συχνές επισκέψεις σε ιστορικά μνημεία, αρχαιολογικούς τόπους και μουσεία.

Η εκπαίδευση οφείλει να επαναπροσεγγίσει με διαφορετικό ρόλο τις εορταστικές εκδηλώσεις, ώστε να αποκτήσουν ουσιαστικό περιεχόμενο και να κατανοήσουν οι μαθητές τη σημασία διεξαγωγής τους.

· Η οικογένεια με τη σειρά της οφείλει να δίνει υγιή παραδείγματα στη νέα γενιά. Οι ίδιοι οι γονείς πρέπει να είναι γνώστες της ιστορίας και να συζητούν με τα νεαρά μέλη την αξία της μετάδοσης των διδαγμάτων της ιστορίας. Να επισκέπτονται όλοι μαζί μνημεία και ιστορικούς τόπους. Να μεταβιβάζουν στα νεαρά μέλη τις αξίες της παράδοσής μας.

· Από την πλευρά τους, οι πνευματικοί άνθρωποι έχουν καθήκον να διαφωτίσουν και να αφυπνίσουν την κοινή γνώμη και κυρίως τους νέους, με ενεργή παρουσία τους στα ΜΜΕ και σε προγράμματα ιστορικού περιεχομένου σε ζώνες τηλεθέασης που μπορούν να παρακολουθήσουν οι μαθητές (ενημερωτικές εκπομπές, ντοκιμαντέρ, αφιερώματα).

· Παράλληλα, η πολιτεία να στηρίζει ενεργά το έργο των φορέων που συνδέονται με την ιστορία και να δημιουργήσει κέντρα μελέτης για την προώθηση της ιστορικής γνώσης στους νέους καθώς και διοργάνωση διαφόρων πολιτιστικών επετειακών εκδηλώσεων.

Επίλογος: Συμπεραίνουμε